

stojanke in sicer posebno srđito v prostoru od Primolana (obmejni kot Tirolske ob reki Brenta) do Asiaga. Naši so tudi tukaj vse napade odbili. Vzhodno od Arsiera so se naši pomaknili zopet nekoliko dalje proti italijanski ravnini. Dne 18. junija so namreč zavzeli gorski greben južno od gore Busi Bollo. Na skrajnem zahodnem delu naše tirolske fronte blizu švicarske meje so naši dne 15. junija odvzeli Lahom dva vrha Tuket in Madač, ki ležita v gorovju Ortler ob italijanski meji. — Naša zračna letala so zadnji čas zopet pridno obmetavala italijanska mesta z bombami, naši podmorski čolni pa so v Sredozemskem morju potopili več italijanskih ladij. — Novo italijansko ministrstvo je sestavil 83letni poslanec Boselli, ki je pristaš struje za nadaljevanje vojske.

#### Strašni učinki naših težkih topov.

Anton Kralj iz Noričkega Vrha pri Radencih nam piše:

Mnogo sem že skusil v enoletnem bojevanju, a take borbe, kakor smo jo doživeli dne 20. in dne 21. maja na Tirolskem, še nisem videl. Strašni učinki našega težkega topništva so nepopisljivi. Kdor ne vidi in ne sliši učinkov naših težkih možnarjev 30,5 cm, 38 cm in 42 cm granat, ta si teh podrobnosti ne more predstavljati. Kar celi polentarji in njija pelerine so frčali po zraku kakor zrakoplovi. Res strašno, kar človek vse doživi na bojišču! V vesel sem se danes, da smo te zavrtnate hinavce nabrisali in namlatili prav pošeno in jih na tisoče vjeli, mnogo pušk, municije, strojnih pušk, topov in veliko vojnega materiala vplenili. Kadorna se pa praska za usesi in se bridko drži, ter poroča, da je zmiraj slabo vreme in da ne more naprej. Rad bi še bil dalje ostal pri stotnji, a ker nesreča nikdar ne miruje, sem bil ranjen dne 21. maja in moral sem v bolnišnico. Prišel mi je namreč košček granate v glavo in mi je napravil precejšnjo luknjo. Ko okrevam, grem zopet nad izlajalske Lahe.

#### Novo ministrstvo v Italiji.

Vsled nezaupnice, katero je dobilo italijansko ministrstvo Salandra v seji zbornice dne 10. junija, je odstopilo ministrstvo in italijanski kralj je začel iskati nove ministre. Poveril je staremu poslancu Boselliju nalogo, naj sestavi novo ministrstvo, kar se mu je po hudem naporu posrečilo. Štirje prejšnji ministri ostanejo, med njimi znani vojni hujskač zunanji minister Sonnino. Med novimi ministri se nahajata socialni demokrat Bisolati kot vojni inspektor in katoliški poslanec Meda kot finančni minister. Po političnem prepričanju so v novem ministrstvu zastopane skoraj vse stranke, zakaj v njem se nahajajo: pet konservativnih liberalcev, eden katoličan, štirje demokrate, dva radikalca, dva socialisti in eden republikanec. V pondeljek je kralj potrdil ministre, ki so bili takoj zapriseženi. Italijanska zbornica je sklicana na dne 27. junija. Zatrjuje se, da bo tudi novo ministrstvo za brezpogojno nadaljevanje vojske.

## Francosko bojišče.

Na desni strani reke Moze so se vršili manjši boji v kotlini Thiaumont, na levi strani Moze so pa napadali Francozi z velikimi silami nemške postojanke pri „Mrtvem možu.“ Francozom se je sicer posrečilo začasno pridobiti nekaj nemških jarkov, a so bili pozneje zopet vrženi nazaj.

## Pred Solunom.

V Vardarski dolini se vršijo od časa do časa artilerijski boji in boji med patruljami. Iz Aten se poroča, da so naši Angleži in Francozi potisnili na črti Topčin—Jenidže—Karasmak nekoliko nazaj. Sovražnik je dobil močna ojačenja in je zasedel nekaj vasi blizu bolgarske meje. Četverosporzumove čete v Macedoniji se pripravljajo na ofenzivo. Po zanesljivih poročilih šteje sovražna macedonska armada: 275.000 Francozov, 125.000 Angležev, 26.400 Srbov. Ze sredi aprila se je pričela razvrstitev teh čet proti vzhodu čez Strumo in proti zapadu do Florine. General Sarrail je premestil svoj glavni stan v Karasul, 15 km od meje. Z ozirom na vse te priprave so prekoračile nemško-bogarske čete grško mejo pri Gevgeliju ter so zasedle važni gorski greben z Magadabom kot središčem. Da preprečijo nadaljno prodiranje sovražnika, so Francozi razdrili vardarske jezove ter preplavili ravnino. Mnogo ljudi je takrat utonilo; mnogo grških vasi je bilo uničenih. Zadnji čas angleški in francoski zrakoplovi z vžigalnimi bombami zažigajo letino v bolgarski Macedoniji. Goreča pšenica je cele doline zavila v gost dim.

Za Solunom je položaj nespremenjen. Četverosporzum se ni preklical svojih nasilnih odredb zoper Grško. Francozi in Angleži ustavljajo grške ladje, ki vozijo živila. Radi tega proti Grški veliko pomajkanje živčevja.

## Kaj bo z Rumunijo?

V Bukarešti se je v nedeljo, dne 18. junija, vršil velik shod, ki naj ščuva na vojno. Govorila sta največja od Rusov plačana hujskača za vojsko: poslanca Jonescu in Filipescu. Rusofilsko časopisje povdarja, da je sedaj prišel trenotek, ko mora Rumunija poseči v vojsko. List „Adeverul“ pozivlja množico, da naj gre pred kralja in zahteva vojno.

Iz Amsterdama poročajo: V Londonu resno računajo, da hočejo Rusi iz Besarabije prodreti preko rumunskega ozemlja na drugi breg Donave, da tako odrežejo prometne zveze Avstrije in Nemčije s Turčijo.

## 2500 km fronte.

Major Schreibershofen povdarja v „Berliner Zeitung“ velikanske zahteve, katerim imajo zadostiti osrednje države (Avstrija in Nemčija) v vojaškem ozirju. Avstrijske in nemške armade se razprostirajo na fronti, ki je nad 2100 km dolga (francoska 650, italijanska 450, ruska 1000 km) in navzlic temu se nahajajo sedaj na dveh točkah v vspešni ofenzivi. Ako sovražnik zbere nadmočne sile na eni sami točki in se zažene na našo fronto, potem ni čudno, če doseže spočetka par krajevnih uspehov. Toda vedno se je še posrečilo, take udarce pravočasno odbiti in tudi tokrat ne bo drugače.

## Volitve v Ameriki.

Na velikem zborovanju demokratične stranke v Združenih državah Severne Amerike je govoril na splošno željo nekdanji državni tajnik Bryan, ki je priporočal, da se tudi pri prihodnjih volitvah izvoli Wilson za predsednika Združenih držav: obenem se mu je Bryan zahvalil, da se ni spustil v vojsko z Nemčijo. V vseh političnih krogih računajo z žopetno Wilsonovo izvolitvijo kot z gotovim dejstvom.

## General Moltke umrl

Dne 18. junija so obhajali v državni zbornici v Berlinu posmrtnico za umrli maršalom in preustrojiteljem turške armade, Gole-pašo. Ob tej priliki je tudi govoril generalni polkovnik in namestnik načelnika nemškega generalnega štaba pl. Moltke, nečak znanega načelnika nemškega generalnega štaba v nemško-francoski vojni leta 1870. Po končanem govoru se je pl. Moltke zgrudil na tla. Zadel ga je srčna kap. Bil je 68 let star. Ob začetku vojske l. 1914 je bil pl. Moltke načelnik nemškega generalnega štaba proti Francozom, Zavoljo bolezni je kmalu moral odstopiti.

## Slovenske žrtve za domovino.

Junaške smrti je padel v ponočnem naskoku na italijansko postojanko na laški zemlji kadet Izidor Stampfl, sin znanega čebelarja Josipa Stampfl v Stražgojncih pri Pragarskem. Bil je pri moštvu in pri častnikih zelo priljubljen, kar pričča dejstvo, da so njegovo truplo prenesli na tirolska tla in ga tam ob navzočnosti številnih častnikov in vojaštva slovesno izročili materi zemlji. Bil je zaveden Slovenec. — Dne 6. junija je padel na tirolskem bojišču junaške smrti kadet Franc Pelcl, doma iz Ržičkega Vrha pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Zadel ga je v hrbet dum-dum-krogla, ki mu je v hipu ugasnila življenje. Dve uri pred smrtjo je pisal pismo, v katerem naroča mrtvaška opravila za duše mir in pokoj. Duh je nekako že slutil konec. Rajni je bil abiturient mariborske gimnazije, marljiv in nadarjen dijak, vrl mladenič, vedno veselega, vedrega lica, upanje starišev. — Prejeli smo žalostno novico, da je padel dne 25. maja junaške smrti, začet od sovražne krogle v glavo, načebudni mladenič Anton Koprivšek, doma iz Ločice pri Vranskem, star še je 20 let. Njegov starejši brat Jakob se že pogreša od začetka vojne in mlajši brat Leopold je že tudi pri vojaki. — Dne 21. maja je na laškem bojišču zadel sovražna krogla v prsa Franceta Lešnika, doma iz Gubna pri Pilštanjju. Smrtnoranjenega so prepeljali v bolnišnico, kjer je po sprejemu sv. zakramentov izročil Gospodu svojo dušo. — Dne 6. junija je padel junaške smrti za domovino Janez Konečnik iz Smihela nad Mozirjem. Laška krogla ga je zadel na gori Boskon na Laškem. Rajni je bil dobrega, miroljubnega značaja, spoštovan od vseh. Bil je jako izobražen; rad je prebiral dobre knjige in časnike. „Slovenskega Gospodarja“ je dobival tudi na bojišču. Izguba je za stariše tem večja, ker je on že bil sin, ki je padel v tej vojski. — Na laškem bojišču je umrl častne smrti za domovino Franc Žigert, doma iz Ščavnice pri Radgoni. — Z laškega bojišča prihaja poročilo, da je padel junaške smrti bivši posestnik in zidar Marko Košar iz St. Ilja v Sl. g. — V bolnišnici blizu bojišča je umrl posestnik Jožef Štifter, oče štirih malih otrok, doma v Ceršaku ob Muri. — Iz St. Jakoba v Slov. gor. se poroča, da je dal svoje mlado življenje za cesarja 20letni

Janez Terbiš z Lilaškega Vrha. — Na severnem bojišču je padel dne 8. avgusta 1915 19letni posestniški sin Anton Fašman, doma v Žičah pri Sv. Juriju v Slov. gor. Rajni ima tri brate pri vojaki, med katerimi je eden vjet. Daleč od doma se je moral vleči k večnemu pokoju. V tuji zemlji Te bo enkrat prebudila angelska trobenta! — Od Sv. Bollenka v Slov. gor. se nam piše: Pred tedni nas je udarila smrt z veliko silo. Zahtevala je kar dve žrtvi. Prvo si je izbrala dne 22. maja med našimi najstarejšimi: vzela je pridni družini posestnika Alojzija Krajnc v Sovjaku mlajšega sina Alojzija. Umrl je ravno na svoj rojstni dan, star komaj 19 let. Njegovo truplo počiva v tirolski zemlji na planjavi Lavarone. Druga žrtev je Franc Vršič, poljedelec v Trnovski vasi. Služil je pri lovcih na južnozahodnem bojišču, koder je dne 2. junija padel čez skalo v globočino. Zapuстил je doma ženo in pet nepreskrbljenih otrok; starejši sin Franc pa je že tudi pri vojaki. Bodi obema junakoma ljubi Bog usmiljen Sodnik! — Alojzij Zimšek s Pilštanjja je padel dne 21. maja na južnem Tirolskem. Lansko leto je že bil težko ranjen, sedaj pa je smrtonosna krogla zahrbtnega sovražnika storila konec njegovemu mlademu življenju. Bil je mirnega značaja, delal je vedno veselje svojim starišem. — Dne 12. novembra 1915 je pri Gorici padel mladenič Franc Lobas, doma iz Marenberga, kakor se je sele sedaj izvedelo potom laškega Rudečega križa preko Svico. Pokojni je bil marljiv, tihega značaja, vzgleden ud Marijine družbe ter se ni sramoval, pogosto kazati svoje katoliško prepričanje, kakor tudi čela Lobasova hiša. — Kakor se nam iz Bučeevce pri Sv. Križu na Murskem polju poroča, je dne 30. maja v bolnišnici na laškem bojišču za ranami umrl 23letni mladenič Martin Siška, vojak 26. domobranskega pešpolka. — Divizijski župnik, č. g. Al. Čížek, je dne 25. maja pisal z laškega bojišča, da je dne 25. maja padel vzorni mladenič Jan. Kramar, doma od Sv. Petra pod Sv. gorami, vojak 26. domobranskega pešpolka. Pokopan je bil dne 26. maja v tuji zemlji. — Iz bojnega polja se nam poroča: Dne 25. maja je padel junaške smrti za domovino pešec Alojzij Svajger iz Polzele v Savinjski dolini. Leži pokopan v visokem gozdu na južni Tirolski. Dragi Lojze! Ni križa na Tvojem grobu, tudi mrtvaških zvonov ni bilo, da bi Ti zapeli popotnico v večnost, a eno je bilo: Prijatelj, ki Te je ljubil, je zaloval na Tvojem grobu. Tako počivaš junak daleč od svojih dragih, daleč od sre, ki so Te tako ljubila. Počivaj v miru in sanjaj o skorajšnjem svidenju s svojimi dragimi pri nebeškemu Očetu! Ne pozabi pa na Tvojega prijatelja, ki za Tavo žaluje in Te zelo pogreša. F. K. — Narednik Martin Kramperssek, doma iz Novevasi pri Sv. Juriju ob juž. žel., je začet od italijanske krogle dne 6. junija izdihnil svojo dušo. Rajni je bil hraber vojak, kar dokazuje njegova odlikovanja. Zaslužil si je: bronasto srebrno svetinjo I. in II. vrste. Star je bil 22 let. Postal je že prvo vojaško leto narednik. Boril se je najprej v Galiciji, kjer so ga že Rusi prav dobro poznali. Potem je odšel nad Lahe. Lansko leto ga je bila zasuila italijanska granata, vendar so ga še živega in neškodovanega skopali. V domačem življenju je bil miren, trezen in ponižen, za to tudi priljubljen povsod. Spavaj sladko v sovražnikovi deželi, če tudi še nad Teboj tulijo topovi! — Izmed mnogih, ki so padli za cesarja in domovino, je dal svoje življenje tudi Anton Pliberšek, doma na Gornji Ložnici, v župniji Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici. Vojskoval se je od začetka vojske v Galiciji in v Karpatih. Odlikoval se je tako, da je bil povišan od navadnega pešca do desetnika in slednjič do četovodja. Dobil je veliko srebrno kolajno I. razreda. Na italijanski črti ga je dne 16. maja zadel sovražni izstrelak. Ravno čez mesec dni je dobila mati-vilova obvestilo o sinovi smrti. Ganljivo je bilo gledati, kako so bile tri svetinjske Matere božje, sv. Jožeta in sv. Antona prišle na trak hrabrostne kolajne, katero je mati dobila z drugo zapuščino vred. Ganljivo je tudi bilo videti, kako je ta venčeselski junak nosil v svoji knjižici molitev papežev za mir. Slava našim junakom!

## Tedenske novice.

Visok obisk. V pondeljek dne 19. junija je zavod čč. šolskih sester v Mariboru nepričakovano obiskala nadvojvodinja Elizabeta, hčerka nadvojvode Franca Salvatorja in nadvojvodinje Valerije, so-proga ritmojstra Waldburga. Vse je presenetila izvanredna ljubeznjivost in priprostost visokega gosta. Po enomesečnem bivanju v Mariboru se je nadvojvodinja odpeljala iz Maribora.

Letošnje nove maše v lavantinski skofiji. Nove maše bodo letos brali sledeči novomašniki iz lavantinske bogoslovnice: Iz IV. letnika: Ivan Kolnik, Modriče (Bosna), dne 23. julija. Pridiguje Avg. Habli-Miridit, mestni župnik v Bos. Samcu. Jožef Mirt, Rajhenburg, dne 9. julija. Pridiguje dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru. Franc Sattler, Sv. Anton v Slov. gor., dne 16. julija. Pridiguje Ognjeslav Skamlec, župnik v Leskovcu-Haloze. Milan Slaie, Sv. Danijel v Celju, dne 9. julija. Pridiguje Anton Veternik, župnik v Žalcu. Hinko Skore, Sv.